

SBÍRKA ZÁKONŮ ČESKÉ REPUBLIKY

Profil aktualizovaného znění:

Titul původního předpisu:

Vyhláška kterou se stanoví druhy a podmínky použití přídatných látek a extrakčních rozpouštědel při výrobě potravin

Citace pův. předpisu: [4/2008 Sb.](#)

Částka: 3/2008 Sb.

Datum přijetí: 3. ledna 2008

Rozeslána dne: 23.1.2008

Datum účinnosti: 15. února 2008

Změny a doplňky předpisu:

provedené	číslo	s účinností dnem	Úplně znění
vyhláškou	130/2010 Sb.	1. června 2010	

Text aktualizovaného znění předpisu:

(Poslední změny vyznačeny podtržením)

VYHLÁŠKA

kteřou se stanoví druhy a podmínky použití přídatných látek a extrakčních rozpouštědel při výrobě potravin

Ministerstvo zdravotnictví stanoví podle § 19 odst. 1 písm. a) zákona č. 110/1997 Sb., o potravinách a tabákových výrobcích a o změně a doplnění některých souvisejících zákonů, ve znění zákona č. 306/2000 Sb. a zákona č. 316/2004 Sb., (dále jen "zákon"):

§ 1

Předmět úpravy

(1) Tato vyhláška zapracovává příslušné předpisy Evropských společenství¹⁾, zároveň navazuje na přímo použitelné předpisy Evropských společenství²⁾ a upravuje množství a druhy přídatných látek, požadavky na jejich čistotu a podmínky jejich použití do potravin, potraviny a skupiny potravin, v nichž se mohou tyto látky vyskytovat, požadavky na jejich označování na obalech potravin, které nejsou určeny spotřebiteli, a označování dalších údajů důležitých z hlediska zdravotní nezávadnosti potravin, a dále podmínky a požadavky na použití extrakčních rozpouštědel do potravin, a jejich značení na obalu, který není určen spotřebiteli.

(2) Tato vyhláška se nevztahuje na

- tekuté přípravky obsahující pektin, odvozené od sušené jablečné dřeně nebo částí kůry citrusových plodů,
- žvýkačkové báze,

- c) dextriny určené k výrobě potravin, pražený nebo dextrinovaný škrob, škrob upravený působením kyseliny, alkálie, při jejichž použití nedochází ke změně chemické struktury a amylolytických enzymů, bělené nebo fyzikálně pozměněné škroby, pokud jsou určeny k výrobě potravin,
- d) chlorid amonný,
- e) krevní plasmu, jedlou želatinu, bílkovinné hydrolyzáty, aminokyseliny a jejich soli s výjimkou kyseliny glutamové, glycinu, cysteinu a cystinu a jejich solí, které nemají funkci přídatných látek, mléčné bílkoviny a lepek,
- f) kaseináty a kasein,
- g) jedlou sůl,
- h) inulin,
- i) látky, které jsou přirozenými složkami potravin, například sacharidy,
- j) enzymy neuvedené v přílohách k této vyhlášce.

§ 2

Vymezení pojmů

Pro účely této vyhlášky se rozumí

- a) nezpracovanou potravinou potravina, která neprošla žádným technologickým zpracováním, které by způsobilo podstatnou změnu jejího původního stavu; potravina však může být očištěná, dělená, loupaná, zbavená skořápek, mletá, řezaná, krájená, chlazená, zmrazená, balená, nebalená nebo v ochranné atmosféře,
- b) potravinou se sníženým obsahem energie potravina, u níž je obsah využitelné energie nižší nejméně o 30 % ve srovnání s původní nebo podobnou potravinou,
- c) potravinou bez přidaného cukru potravina, ke které nebyly při výrobě přidány monosacharidy, disacharidy a jiné potraviny používané pro své sladivé vlastnosti,
- d) správnou výrobní praxí zásady a doporučené postupy při výrobě potravin, při jejichž dodržení jsou splněny požadavky na bezpečnost potravin.

§ 3

zrušen vyhláškou č. 130/2010 Sb.

§ 4

Obecné podmínky použití přídatných látek

(1) Přídavné látky povolené při výrobě potravin, potraviny a skupiny potravin, v nichž se mohou přídavné látky vyskytovat, a další podmínky použití přídavných látek stanoví přílohy č. 1 až 9 k této vyhlášce.

(2) Přídavné látky lze použít nejvýše do hodnoty nejvyššího povoleného množství. Hodnoty nejvyššího povoleného množství se vztahují na potraviny ve stavu, v jakém se uvádějí na trh, pokud není dále stanoveno jinak.

(3) Pokud není dále stanoveno jinak, nelze použít přídavné látky upravené v příloze č. 1 k této vyhlášce k výrobě

- a) nezpracovaných potravin,
- b) medu,
- c) neemulgovaného tuku a oleje,
- d) másla,
- e) plnotučného, polotučného a odtučněného mléka, pasterovaného nebo sterilovaného včetně ošetřeného vysokou teplotou, a smetany,
- f) neochucených kysaných mléčných výrobků s živou kulturou,
- g) přírodních minerálních vod a balených pramenitých vod,
- h) kávy s výjimkou ochucené instantní kávy a kávových extraktů,
- i) nearomatizovaného čaje,
- j) cukru,
- k) sušených těstovin kromě bezpečkových těstovin nebo těstovin určených pro hypoproteinové diety,
- l) neochuceného podmáslí s výjimkou sterilovaného podmáslí.

§ 5

zrušen vyhláškou č. 130/2010 Sb.

§ 6

Barviva

(1) Barviva povolená při výrobě potravin, potraviny a skupiny potravin, v nichž se barviva mohou vyskytovat, a další podmínky použití barviv stanoví příloha č. 4 k této vyhlášce. Nejvyšší povolené množství barviva upravené v příloze č. 4 k této vyhlášce se vztahuje na obsah čistého barviva a týká se potravin připravených ke spotřebě podle návodu výrobce. Při výrobě potravin lze používat barviva i ve formě aluminiových laků.

(2) Pokud není v této vyhlášce dále stanoveno jinak, nelze barvivo použít při výrobě

- a) nezpracovaných potravin,
- b) přírodních minerálních vod a balených pramenitých vod,
- c) neochuceného plnotučného, polotučného a odtučněného mléka, pasterovaného nebo sterilovaného včetně ošetření vysokou teplotou, neochucené smetany,
- d) mléka ochuceného kakaem nebo čokoládou, zahuštěného mléka, neochucené sušené smetany, neochuceného podmáslí, neochuceného kysaného mléka, neochucených čerstvých sýrů,
- e) olejů a tuků živočišného a rostlinného původu, másla z mléka koz a ovcí,
- f) vaječného žloutku, bílku, vaječné melanže, sušených, tekutých, koncentrovaných, hluboce zmrazených nebo koagulovaných vaječných výrobků,
- g) mouky, škrobu a ostatních mlýnských výrobků,
- h) chleba a výrobků z chlebového těsta, těstovin a gnocchi,
- i) cukrů včetně všech monosacharidů a disacharidů,
- j) rajčatového protlaku a rajčatových polokonzerv, studených omáček na bázi rajčatové šťávy a kečupů,
- k) ovocných a zeleninových šťáv a nektarů,
- l) výrobků z ovoce, zeleniny, brambor a hub, sterilovaných, nakládaných nebo sušených, zpracovaného ovoce, zeleniny, brambor a hub,
- m) výběrových džemů (extra), výběrových rosolů (extra) a kaštanových pyrů, Crème de pruneaux,
- n) masa, ryb, drůbeže, zvěřiny, měkkýšů, koryšů a potravin z nich,
- o) kakaových a čokoládových výrobků s výjimkou nečokoládových náplní těchto výrobků,
- p) pražené kávy, cikorkové kávoviny a extraktu z ní, čaje, extraktů z čaje včetně ovocných a bylinných přípravků na bázi čaje, ovoce a směsi pro přípravu čajů,
- q) koření, směsi koření, soli, náhražek soli,
- r) potravin určených pro výživu kojenců a malých dětí,
- s) medu,
- t) vinného octa, sladu a výrobků ze sladu,
- u) obilných destilátů Korn, Kornbrand, ovocných lihovin, ovocných destilátů včetně ovocných průtahových, Ouzo, Grappa, Tsikoudia z Kréty, Tsipouro z Makedonie, Tsipouro z Thesálie, Tsipouro z Tyrnavosu, Eau de vie de marc Margue national luxemburgeoise, Eau de vie Seidle Margue nationale luxemburgeoise, London gin,
- v) Sambuca, Maraschino a Mistrá,
- w) Sangria, Clarea a Zurra.

(3) Pro účely razítkování nebo dekoračního barvení skořápky vajec lze použít pouze barviva upravená v příloze č. 4 k této vyhlášce, tabulce č. 1.

(4) K účelu prodeje spotřebiteli lze použít barviva upravená příloze č. 4 k této vyhlášce, tabulce č. 1, s výjimkou E 123 Amarant, E 127 Erythrosin, E 154 Hněď FK, E 160b Annato, bixin, norbixin, E 161g Kanthaxanthin, E 173 Hliník (v podobě pigmentu) a E 180 Litholrubin BK.

§ 7

Sladidla

Sladidla povolená při výrobě potravin, potraviny a skupiny potravin, v nichž se mohou vyskytovat, a další podmínky použití sladidel stanoví příloha č. 5 k této vyhlášce. Nejvyšší povolené množství upravené v příloze č. 5 k této vyhlášce je vztaženo na potraviny připravené ke spotřebě podle návodu výrobce.

§ 8

Konzervanty

(1) Konzervanty povolené při výrobě potravin, potraviny a skupiny potravin, v nichž se mohou vyskytovat, a další podmínky použití konzervantů stanoví příloha č. 6 k této vyhlášce. Nejvyšší povolené množství upravené v příloze č. 6 k této vyhlášce je vztaženo na potraviny připravené ke spotřebě podle návodu výrobce.

(2) Kyselina benzoová, kyselina propionová a její soli mohou být přirozeně přítomny v určitých fermentovaných výrobcích jako důsledek fermentačního procesu při zachování zásad správné výrobní praxe. V takovém případě se tyto látky nepovažují za látky přídatné.

(3) Oxid siřičitý a jeho sloučeniny upravené v příloze č. 6 k této vyhlášce lze použít rovněž jako antioxidanty.

(4) Nejvyšší povolená množství oxidu siřičitého a jeho sloučenin jsou vyjádřena jako oxid siřičitý v mg.l^{-1} nebo v mg.kg^{-1} a vztahují se k celkovému obsahu oxidu siřičitého bez ohledu na jeho původ. Obsah oxidu siřičitého 10 mg.kg^{-1} nebo 10 mg.l^{-1} a nižší se považuje za nulový.

(5) Nisin může být jako výsledek fermentační činnosti přirozeně přítomen v sýrech nebo dalších mléčných kysaných výrobcích. V takovém případě se tato látka nepovažuje za látku přídatnou.

(6) Dusitan draselný a dusitan sodný se mohou použít k výrobě potravin pouze ve směsi se solí nebo s náhradou soli.

§ 9

Antioxidanty

(1) Antioxidanty povolené při výrobě potravin, potraviny a skupiny potravin, v nichž se mohou vyskytovat, a podmínky použití antioxidantů stanoví příloha č. 7 k této vyhlášce.

(2) Jako antioxidanty lze při výrobě potravin v nezbytném množství použít i přídatné látky E

304 a E 306 až E 309.

§ 10

Přídavné látky pro výrobu potravin určených pro výživu kojenců a malých dětí

(1) Přídavné látky povolené při výrobě potravin určených pro výživu kojenců a malých dětí včetně potravin určených pro zvláštní lékařské účely pro kojence a malé děti a podmínky jejich použití stanoví příloha č. 9 k této vyhlášce. Nejvyšší povolené množství upravené v příloze č. 9 k této vyhlášce se vztahuje na potraviny připravené ke spotřebě podle návodu výrobce.

(2) K výrobě potravin určených pro výživu kojenců a obilných a ostatních příkrmů určených pro malé děti lze použít pouze

- a) arabskou gumu E 414 a oxid křemičitý E 551, pocházející z přidaných nutričních přípravků v množství nejvýše 150 000 mg/kg látky E 414 a 10 000 mg/kg látky E 551,
- b) mannitol E 421, pokud byl použit jako nosič pro vitamin B12 v množství nejméně 1 díl vitamínu B12 na 1000 dílů mannitolu, přičemž potravina připravená ke spotřebě by neměla obsahovat více než 10 mg/kg přenesené látky E 414,
- c) škrobový oktenyljantarán sodný E 1450 pocházející z přidaných vitaminových přípravků nebo přípravků s obsahem polynenasycených mastných kyselin, přičemž množství látky E 1450 přenesené do potraviny určené ke spotřebě může být nejvýše 100 mg/kg u vitaminových přípravků a 1000 mg/kg u přípravků s obsahem polynenasycených mastných kyselin.

(3) Potraviny určené pro výživu kojenců a obilné a ostatní příkrmy určené pro malé děti mohou obsahovat L-askorbát sodný E 301 použitý v nezbytném množství v povrchové vrstvě nutričních přípravků obsahujících polynenasycené mastné kyseliny. Potravina připravená ke spotřebě nesmí obsahovat více než 75 mg/l přenesené látky E 301.

(4) K výrobě kysaných mléčných výrobků určených k výrobě počáteční a pokračovací kojenecké výživy lze použít nepatogenní mikrobiální kultury produkující kyselinu L(+) mléčnou. Takto vzniklá kyselina mléčná se nepovažuje za přídavnou látku a její přítomnost nemusí být označena na obalu.

(5) Při použití látek E 322, E 471, E 472c a E 473 v počáteční a pokračovací kojenecké výživě v kombinaci a látek E 407, E 410 a E 412 v pokračovací kojenecké výživě v kombinaci je možné použít u každé z látek jen takový hmotnostní podíl z nejvyššího povoleného množství, aby součet hmotnostních podílů vyjádřených v procentech nepřekročil hodnotu 100 %.

(6) Na potraviny pro počáteční a pokračovací kojeneckou výživu a výživu malých dětí se nevztahuje § 4 odst. 6. Pro výrobu potravin pro kojence a malé děti včetně potravin pro zvláštní lékařské účely určené pro kojence a malé děti nelze použít sladidla upravená v příloze č. 5 k této vyhlášce.

§ 11

Extrakční rozpouštědla

(1) Extrakční rozpouštědla povolená při výrobě potravin nebo složek potravin a podmínky jejich použití stanoví příloha č. 10 k této vyhlášce. To neplatí pro extrakční rozpouštědla použitá při

výrobě přídatných látek, vitaminů, minerálních látek a doplňků stravy, pokud jejich použití není v této příloze upraveno.

(2) V souladu se zásadami správné výrobní praxe lze bez omezení účelu použít při výrobě potravin tato extrakční rozpouštědla:

- a) propan,
- b) butan,
- c) octan ethylnatý,
- d) ethanol,
- e) oxid uhličitý,
- f) aceton s výjimkou výroby olivového oleje z olivových pokrutin,
- g) oxid dusný.

(3) Jako extrakční rozpouštědlo lze použít i pitnou vodu, která může obsahovat regulátory kyselosti nebo zásaditosti a jiné potraviny, které mají vlastnosti extrakčních rozpouštědel.

(4) Pokud použití extrakčního rozpouštědla při výrobě potravin podle zásad správné výrobní praxe vede k technicky nevyhnutelné přítomnosti reziduí rozpouštědel v potravíně nebo její složce, nesmí překročit nejvyšší povolené množství upravené v příloze č. 10 k této vyhlášce.

(5) Při extrakci potravin nesmí být obsah hexanu v ethylmethylketonu vyšší než 50 mg.kg^{-1} , přičemž hexan a ethylmethylketon nelze použít souběžně.

(6) Na obalu extrakčního rozpouštědla, které není určeno spotřebiteli, se kromě údajů uvedených v zákoně, uvedou čitelně, zřetelně a nesmazatelně tyto údaje:

- a) název, obchodní firma a sídlo výrobce, dovozce, prodávajícího nebo balírný, jde-li o osobu právnickou, a jméno, příjmení a místo podnikání, jde-li o osobu fyzickou,
- b) slova "pro potraviny" nebo jiné podrobnější označení účelu použití,
- c) šarže,
- d) údaj o množství v jednotkách objemu,
- e) podmínky skladování a použití, pokud je jejich uvedení nezbytné.

(7) Údaje uvedené v odstavci 6 písm. c) až e) mohou být uvedeny pouze v průvodní dokumentaci ke každé dodávce nebo šarži.

(8) Extrakční rozpouštědla nesmí obsahovat:

- a) toxikologicky nebezpečné množství látek,
- b) více než 1 mg/kg arsenu nebo více než 1 mg/kg olova kromě výjimek stanovených na základě specifických kritérií.

§ 12

Přechodné ustanovení

Přídavné látky, extrakční rozpouštědla a potraviny je obsahující, vyrobené nebo uvedené do oběhu do 15. srpna 2008, se posuzují podle dosavadních právních předpisů a mohou být prodávány až do vyčerpání zásob.

§ 13

Zrušovací ustanovení

Zrušuje se:

1. Vyhláška č. 304/2004 Sb., kterou se stanoví druhy a podmínky použití přídatných a pomocných látek při výrobě potravin.
2. Vyhláška č. 152/2005 Sb., kterou se mění vyhláška č. 304/2004 Sb., kterou se stanoví druhy a podmínky použití přídatných a pomocných látek při výrobě potravin.
3. Vyhláška č. 431/2005 Sb., kterou se mění vyhláška č. 304/2004 Sb., kterou se stanoví druhy a podmínky použití přídatných a pomocných látek při výrobě potravin, ve znění vyhlášky č. 152/2005 Sb.

§ 14

Účinnost

Tato vyhláška nabývá účinnosti dnem 15. února 2008.

-
- 1) Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2009/32/ES ze dne 23. dubna 2009 o sblížení právních předpisů členských států týkajících se extrakčních rozpouštědel používaných při výrobě potravin a složek potravin.
Směrnice Komise 2009/163/EU ze dne 22. prosince 2009, kterou se mění směrnice Evropského parlamentu a Rady 94/35/ES o náhradních sladidlech pro použití v potravinách, pokud jde o neotam.
 - 2) Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1333/2008 ze dne 16. prosince 2008 o potravinářských přídatných látkách.
Nařízení Komise (ES) č. 1607/2000 ze dne 24. července 2000, kterým se stanoví prováděcí pravidla k nařízení Komise (ES) 1493/1999 o společné organizaci trhu s vínem, zejména k hlavě o jakostním vínu stanovených pěstitelských oblastí.
Nařízení Komise (ES) č. 1622/2000 ze dne 24. července 2000, kterým se stanoví prováděcí pravidla k nařízení Komise (ES) 1493/1999 o společné organizaci trhu s vínem a zavádí se kodex Společenství pro enologické postupy a ošetření.
Nařízení Komise (ES) č. 1623/2000 ze dne 25. července 2000, kterým se stanoví prováděcí pravidlo k nařízení Komise (ES) 1493/1999 o společné organizaci trhu s vínem, jež se týkají mechanismů trhu.

Nařízení Rady (ES) č. 2826/2000 ze dne 19. prosince 2000 o informacích a propagačních opatřeních pro zemědělské produkty na vnitřním trhu.

Nařízení Rady (ES) č. 1037/2001 ze dne 22. května 2001, kterým se povoluje nabízení nebo dodávání některých dovážených vín, u nichž mohlo být použito enologických postupů nestanovených v nařízení Komise (ES) 1493/1999 k přímé lidské spotřebě.

Nařízení Rady (ES) č. 2585/2001 ze dne 19. prosince 2001, kterým se mění nařízení Komise (ES) 1493/1999 o společné organizaci trhu s vínem.

Nařízení Rady (ES) č. 527/2003 ze dne 17. března 2003, kterým se povoluje nabízení nebo dodávání některých vín z Argentiny u nichž mohlo být použito enologických postupů nestanovených v nařízení Komise (ES) 1493/1999, k přímé lidské spotřebě.

Rozhodnutí Komise 2004/374/ES ze dne 13. dubna 2004, kterými se pozastavuje uvádění na trh a dovoz želé cukrovinek ve tvaru minipohárků obsahující potravinářské přídatné látky E 400, E 401, E 402, E 403, E 404, E 405, E 406, E 407, E 407a, E 410, E 412, E 413, E 414, E 415, E 417 nebo E 418.

Nařízení Komise (ES) č. 884/2007 ze dne 26. července 2007 o mimořádných opatřeních, kterými se pozastavuje používání barviva E 128 červeň 2G jako potravinového barviva.

Příloha č. 1 k vyhlášce č. 4/2008 Sb.

Příloha č. 2 k vyhlášce č. 4/2008 Sb.

Příloha č. 3 k vyhlášce č. 4/2008 Sb.

Příloha č. 4 k vyhlášce č. 4/2008 Sb.

[\(Přílohy 1 až 4\)](#)

Příloha č. 5 k vyhlášce č. 4/2008 Sb.

[\(Příloha 5\)](#)

Příloha č. 6 k vyhlášce č. 4/2008 Sb.

Příloha č. 7 k vyhlášce č. 4/2008 Sb.

Příloha č. 8 k vyhlášce č. 4/2008 Sb.

Příloha č. 9 k vyhlášce č. 4/2008 Sb.

Příloha č. 10 k vyhlášce č. 4/2008 Sb.

[\(Přílohy 6 až 10\)](#)

Body 7, 8 a 10 vyhlášky č. 130/2010 Sb., které nelze zapracovat:

7. V příloze č. 1 v poznámce se slovo "Barviva" nahrazuje slovem "Látky" a slovo "Barvivo" se nahrazuje slovem "Látka".

8. V příloze č. 3 se položka "Jatečně opracované tělo jatečných zvířat a jatečně opracované tělo drůbeže, celé nebo dělené (pouze k ošetření povrchu)" zrušuje a název položky "Chléb (všechny

druhy připravené výhradně z mouky, vody, soli, droždí nebo kvásku a soli)" se nahrazuje názvem "Chléb připravený pouze z pšeničné mouky, vody, droždí nebo kvásku a soli".

10. Do přílohy č. 6 tabulky č. 2 se na konci položky "džemy, rosoly, marmelády a obdobné výrobky z ovoce se sníženým obsahem energie nebo bez přidaného cukru a ostatní obdobné výrobky na bázi ovoce" doplňují slova "a Mermeladas".